

MALMBERG, Tarmo. Viestintä ja logiikka. Tiedotustutkimus 6(1983):3, s. 51-56.

MALMBERG, Tarmo. Hegelin objektiivinen logiikka ja ihmistieteiden metodologia. KAKKURI, Marja-Liisa & PATOLUOTO, Ilkka (toim.). Tutkimuksia Hegelistä. Helsinki, Tutkijaliitto, 1984(a), s. 175-196.

MALMBERG, Tarmo. Ihmistieteen tutkimustyypeistä. ALASUUTARI, Pertti (toim.). Laadullinen tutkimus ja teoria. Tampereen yliopiston Yhteiskuntatieteiden tutkimuslaitoksen sarja, 1984(b) (ilmestyy).

MALMBERG, Tarmo. Viestinnän teoria ja tutkimus: tekstejä, 1981-1984. Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksen julkaisuja C:4. Tampere, 1984(c).

MALMBERG, Tarmo. Journalismikritiikki. Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksen julkaisuja, 1984(d) (ilmestyy).

PIETILÄ, Kauko. Formation of the Newspaper: A Theory. Acta Universitatis Tamperensis A:119. Tampere, 1980.

PIETILÄ, Veikko. Selittämisestä yhteiskuntatieteessä. Tampereen yliopiston Yhteiskuntatieteiden tutkimuslaitos C:27. Tampere, 1980.

PIETILÄ, Veikko. Varsitietä pitkinkö? Tiedotustutkimus 5(1982):4, s. 3-12.

PIETILÄ, Veikko. Hukkuvan ääni uussubjektivismiin suosta. Tiedotustutkimus 6(1983a):1, s. 30-33.

PIETILÄ, Veikko. Monologiikasta saappaat jalassa. Tiedotustutkimus 6(1983b):4, s. 69-74.

Puulla päähän lyöty

Malmbergin vastineen luettuani olen hie-man kuin puulla päähän lyöty. En omassa kommentissani sano käsittääkseni yhdesäkään kohdassa että Malmbergin tulisi pysyä hiljaa. Sanon vain, että ennen kuin hän panee yleiset filosofistyyppiset asettamuksensa ja kannanmäärittelynsä toimimaan reaalisten ilmiöiden tutkimuksessa ja selittämisessä ja saa tässä aikaan jotain K. Pietilän teoriaan ver-

rattavissa olevaa, mieluummin jopa sen ylittävää, on keskustelua mielestäni turha jatkaa. Tämä Malmbergilta toivomani panos voisi laukaista keskustelun siitä kehästä, jota se minusta on jäänyt kiertämään. Ylläoleva vastine ei täksi laukaisijaksi riitä. Niinpä toteankin - semminkin kun Malmbergin mukaan olisi vain johdonmukaista että sulkin itseni pois pätevien keskustelijoiden auditoriosta (po. joukosta?) - että tämä keskustelu päättyy osaltani tältä erää tähän.

Veikko Pietilä

Takaisin Eisensteiniin

Pertti Hemánuksen mukaan sosiologia tiedotusopin emotieteenä olisi joutunut antamaan tilaa psykologialle. Tällaisen siirtymän arviointi vaatisi toki oppihistoriallisen analyysin samoin kuin se, että onko sosiologia ollut tiedotusopissa emotiede ja minkä tradition tai suuntauksen piirissä. Mutta olettakaamme Hemánuksen tavoin, että psykologia on tullut tiedotusoppiin uudelleen, uudella tavalla. Tämä uusi tapa näkyy juuri Seppo Auran tutkielmassa, jota Hemánus arvioi (Tiedotustutkimus 2/1984). Aura yrittää psykologisen toiminnan käsitteellä tarkastella, kuinka elokuva voisi aktivoida katsojan, saada hänet toimimaan maailman suhteen mielekkäällä tavalla.

Hemánuksen mukaan Aura psykologisoi aktivoivuuden. Tästä seuraisi, että tuon uuden tavan, toiminnan psykologian tuomisen tiedotustutkimukseen, mahdollisuudet tiedotusopillisten kysymysten ratkaisuun jäävät abstrakteiksi. Miten näin voidaan sanoa?

Hemánuksen mukaan Auran tarkastelu (oikeammin: toiminnan kategorian sovel-lutusyritys elokuvan vastaanotossa) "jäi aktivoitumisen sinänsä tasolle", jolloin "todellinen aktivoitumisprosessin sisältö voi olla mikä tahansa". Hemánus siis esittää, että A.N. Leontjeviltä ja P.J. Galperinilta lainattu ajatus on abstrakti eikä tarkastele toimintaprosessia. Tämä